

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

Price 35 cents

Birželis — June, 1977

Nr. 6

BRUOŽAI

BIRŽELIS MUS ĮPAREIGOJA NEATLAIDŽIAI KOVAI
PRIEŠ OKUPANTĄ

Vyresnieji dar gerai atsimena tą pavasarį. Birželio dienos buvo gražios. Visas kraštas paskendęs žieduose, bet iš rytų grūmojo baisi grėsme. Kaip bolševikams įprasta: pirmiausia provokacijos, grąšiniai, pagaliau - ultimatas ir su visa savo galybe veržimasis į ramų, laisvą Lietuvos kraštą.

Su išgasčiu žmonės stebėjo per savo žemę slenkančią purviną azijatišką laviną. Juos sveikinti iš visų pakampių išlindo visos padugnės. Dabar prasidėjo jų dienos. Žmonių areštai, dingimai be žinios, kankinimai enkavedistų kalėjimuose tęsėsi dieną ir naktį. Prievarta suvartyuose mitinguose, per spaudą ir radio melas kurtino ausis ir išūže galvas. Baigiantis jų viešpatavimo metinėms, savo darbus apvainikavo šiame amžiuje negirdėtu žverišku. Tai vėl buvo žydzintis pavasaris. Vėl buvo birželis, kuris visada bus prisimenamas kaip bausis. To birželio dienomis šimtai gyvulių vagonų, su tūkstančiais mūsų krašto žmonių riedėjo į baisųjį Sibirą neįsivaizduojamam vargui ir lėtai mirčiai. Dauguma jų iš ten jau niekad negrįš.

Praėjus savaitei nuo bausių išvežimų, 1941 m. birželio 22 d. kilo karas tarp bolševikų ir nacių. Nors karas yra bausis dalykas, bet žmonės gavėse susitikę bučiavosi, manydami, kad raudonajai bestijai atėjo galas ir vėl griš laisvė. Bet deja, ir naciai buvo verti savo draugų bolševikų. Ir tie ėmė viską, kas dar liko, nusiaubdami ir taškydamiesi nekaltų žmonių krauju.

Karas baigėsi kaip niekas nesitikėjo. Vienas pabaisa žlugo, o kitas Amerikos padedamas atsistojo laimėtojų pusėje. Tai buvo didelė demokratinių kraštų klaida, už kurią ir dabar brangiai moka. Bolševikai ir toliau ištroskę grobti ir apiplėšti užgrobtus kraštus. Atrodo, kad jie tik iš plešikavimo ir gyvena.

Mūsų tautai raudonąją vergiją, o kartu ir visas nelaimes, atnešė anas 1940 metų birželis. Po karo priespauda dar labiau sustiprėjo. Per kelis trėmimus dar daug tūkstančių lietuvių išvežta į baisųjį Sibirą. Kalėjimuose žmonės jau netilpo. Apytikriai skaičiuojant, rusai bolševikai sunaikino apie pusę milijono mūsų tautiečių. Nedidelei mūsų tautai tai bausis nuostolis. Okupantų padarytų nusikaltimų mūsų tauta niekad negalės užmiršti. Jie prieš akis kaip gyvi visu ryškumu atsistoja birželio mėnesyje. Birželis ir mus įpareigoja neatlaidžiai kovai prieš okupantą.

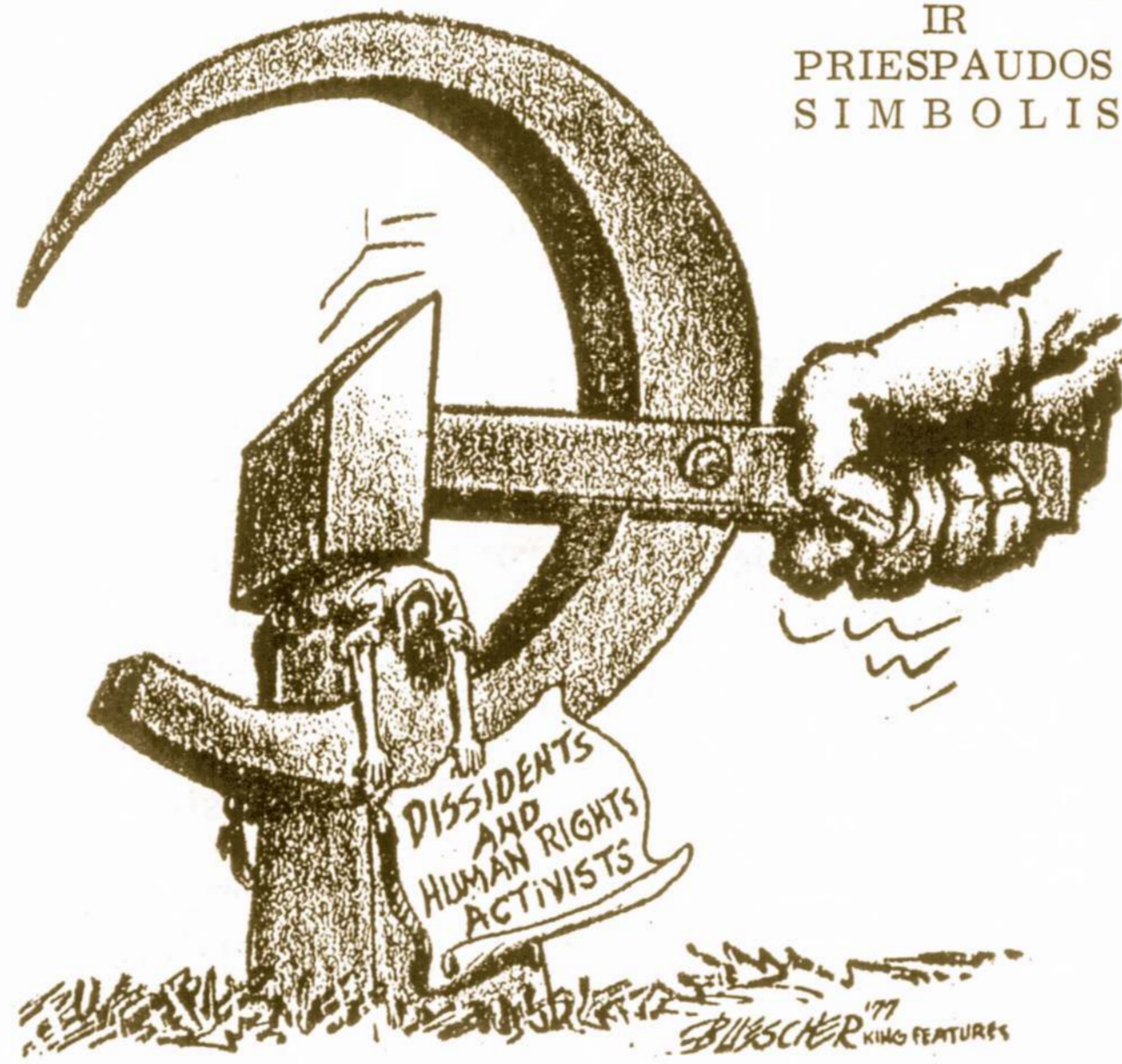
P. Venclova

Aleksandras Solženicinas pasakoja Lietuvos generaliniam konsului Anicetui Simučiiui ir Helen Kulber (kairėje) apie sovietų kalėjimuose sutiktus lietuvius, su kuriais jis artimai susidraugavęs. Dešinėje vertėjas. Foto C. Bikins.

Alexander Solzhenitsyn talks to Consul A. Simutis about Soviet concentration camps, where he met Lithuanians. - Photo by C. Bikins.

NUSIKALTIMŲ
IR
PRIESPAUDOS
SIMBOLIS

BROZ TITO BAIGĖ 85 METUS

Jugoslavijos diktatorius, kuris oficialiai yra prezidentu ligi gyvos galvos, baigė 85 metus. Jo gimimo sukaktis švenčiama labai iškilmingai. Jis jaučiasi gerai ir tvirtai laiko valdžią savo rankose. Tito kilęs iš daugiavaikės 15-kos vaikų vargingos chorvatų valstiečių šeimos. Būdamas auto mechaniku, prieš 40 metų įstojo į Jugoslavijos komunistų eiles. Rusijoje praėjo komunistinį auklėjimą, bet nesusižavėjo stalinizmu. Po karo tapo Jugoslavijos diktatorium. Labiausiai Tito pagarsėjo tuo, kad išdrįso pasipriešinti Stalino užmačioms.

DEŠINĖ NEŽINO, KĄ DARO KAIRĖ...

State departamentas painformavo kongresą, jog Sovietų Rusija parduoda už 220 mil. dolerių uraninės rūdos įvairioms pasaulio valstybėms, jas pirkdamasi JAV ir kitose vakarų valstybėse. Toji transakcija vyksta jau šeši metai. Ohio senatorius John Glen, buvęs astronautas, sakosi šios žinios yra pritrunktas. Tatai žinojo atitinkamos valdžios agentūros ir laboratorijos, bet kongreso sferose tatai nebuvo žinoma.

MAISTAS VIS DAR BRANGSTA

Didelės svarbos pragyvenimui turintis maistas vis brangsta. Sakoma, tai infliacijos paseka, tai vėl darbo kašto didėjimas, žaliavos, fermerių interesai. Nors kai lygini fermeriams mokamas kainas su detalinėmis kainomis, vis dėlto, yra perdidelė praraja. Analizė rodo, jog labiausiai pasipelno tarpininkai, šiuo atveju, vadinami supermarketai, kurie per metus nulupa 662 mil. dolerių daugiau, negu turėtų normaliai gauti. Tokia analyzė yra padaręs Wisconsin universitetas, pasiremiant 17-kos firmų duomenimis. Maisto prekybą yra suėmę keli milijonai, kurie kontroliuoja 70% maisto prekybos.

ĮTEIKTA PETICIJA SU 20,000 PARAŠŲ

Chicagos Moterų Klubas, vadovaujamas Dalios Bobelienės, surinko 20,000 parašų siekiant, kad būtų išlaisvinta Nijolė Sadūnaitė. Daugiausia parašų surinkta Chicagoje ir jos apylinkėse.

Delegacija iš p. L. Dargienės, M. Kriauchūnienės ir S. Semėnienės į Washingtoną nuvežė peticiją su 20,000 parašų dėl Nijolės Sadūnaitės išlaisvinimo, įteikė senatoriui R. Dole ir kopiją Valstybės departamentui., matėsi su kongr. E. Derwinskiu, buvo Baltuosiuose Rūmuose ir kt. Visus pasimatymus per kongr. E. Derwinski išrūpino Moterų Klubu pirmininkė Dalia Bobelienė.

NUŽUDYTAS SERBŲ REDAKTORIUS

CHICAGA. Serbų antikomunistinio laikraščio "Sloboda" (Laisvė) redaktorius Dragiša Kasikovič redakcijos patalpose 3909 W. North Ave, rastas nužudytas. Taip pat nužudyta su juo kartu buvusi 9 metų mergaitė Ivanka Milosevič.

Serbų gynimo tarybos pirmininkas dr. Uros Seffer tvirtina, kad tai greičiausia yra padarę Jugoslavijos slaptosios policijos agentai.

Neženiai Kasikovič buvo parašęs, kaip komunistai infiltravo savo agentus į serbų ortodoks Bažnyčią Jugoslavijoje.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ TEISME

(Dailininkės seselės Mercedes piešinys, kaip ji išsivaizdavo tą šturpų momentą)

Nijole Sadunaite was arrested in August 1974 and sentenced to three years for possession of a "Chronicle of the Catholic Church of Lithuania". (Drawing by Sister Mercedes).

SANDARA

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA NEWSPAPER

Published Monthly by the
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.
The views expressed in contributed articles are those of their authors and not necessarily shared by the Editorial Board.

*Iš visur
* ir apie viską **

A.L.T. SANDAROS Pirmosios Apskritis 1974 metų valdyba: iš kairės į dešinę - revizijos komisijos narys A. Andriulionis, išdininkas Aleksandras Chaplikas, Sandaros Pirmosios Apskritis pirmininkas Vladas Bajerčius, sekretorius Vyt. Ilgūnas ir vicepirmininkas Al. Baika.

A.L.T. SANDAROS PIRMOSIOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Boston, Mass. ALT Sandaros Pirmosios Apskritis suvažiavimas įvyko 1977 m. birželio 5 d. 2 val. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo patalpose. Suvažiavimą atidarė apskrities pirmininkas Vladas Bajerčius, po pasveikinimo vienos minutės susikaupimu pagerbti mirusieji sandariečiai.

Toliau sekė praeito suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas. Pirmininkas po savo pranešimo perskaitė gautą Sandaros redaktoriaus G. J. Lazausko sveikinimą, kurį suvažiavimas su dideliu malonumu priėmė daug paplodami. Be to, perduotas telefoninis sveikinimas iš Sandaros centro valdybos pirmininko Povilo Dargio. Toliau vyko valdybos narių ir kuopų pranešimai.

Bostono Sandaros 7 kuopos pirm. A. Chaplikas savo pranešime pažymėjo, kad kuopa gerai veikia, gerai tarp savęs sugyvena, finansiniai šėvi neblogai, kuopa ir paskiri nariai daug aukoja Lietuvos laisvinimo reikalams, o ypatingai Sandaros Spaudos Fondui.

Perskaitytas Sandaros centro sekretoriaus pranešimas Sandaros namo taisymo reikalui. Kadangi kasoje nėra daug pinigų, bet tik apskrities einamiesiems reikalams, vis dėlto nutarta paaukoti iš kasos \$50. Tačiau išdininkas Aleksandras Chaplikas siūlė visoms kuopoms ir pavieniams asmenims savo aukomis prisidėti ir pats Chaplikas šias aukas pradėjo su šimtaine, toliau pasėkė ir kiti. Sandaros 7 kuopa tuo tikslu sušaukė specialų valdybos posėdį ir vėliau - kuopos narių susirinkimą birželio 19 d.

Išrinkta ALT Sandaros Pirmosios Apskritis valdyba sekantiems metams: pirmininkas - Bronius Bajerčius, vicepirm. M. Dabkus, sekretorius - Vladas Bajerčius, išdininkas - Aleksandras Chaplikas. Revizijos komisija: Andriulionis ir Venskus. Vladas Bajerčius

S L A ANTROSIOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Tą pačią dieną įvyko ir SLA Antrosios Apskritis suvažiavimas, kuris, atjaus damas Sandaros susidariusią padėtį, skyrė \$100 auką Sandaros namo taisymo reikalams. Už tat jiems priklauso didelė padėka.

METINIS MINKŲ RADIO PIKNIKAS

Seniausia lietuviška radio programa Naujoji Anglijoje, einant 44-tus metus, renčia savo linksmą, metinį pikniką, sekmadėny, rugpiūčio - Augusto 14 d. gražiame lietuviškame Ramuvos Parke, 71 Claremount Ave., Brockton-Montelloje.

Programoje dalyvaus: Bostono Liet. Etnografinis Ansambelis, vad. Gitos Kupčinskienės, taipgi Bostono Liet. Tautinių Šokių Sambūris, vad. Onos Ivaškienės; metinis, tradicinis rinkimas gražuolės "Miss Lithuania of N.E."; šokių varžybos prie Mickey Haberek Trio su dovanomis laimėtojams; laimėjimo ir įžangos dovanos, taipgi skaniausi lietuviški piknikiniai valgiai ir draugiški gėrimai.

Komitete, išrinkti gražuolė ir geriausias šokėjas, dalyvaus: Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė, Dr. Petras Bizinkauskas, Mykolas Drunga ir Edmundas Ketvirtis.

Puikios laimėjimo dovanos, kaip automobilis, \$200 vertės gintarinis antkaklis, kelionė oru iš Bostono į N.Y. ir atgal ir kitos vertingos dovanos bus leidžiamos laimėjimui.

Susitarkitę su giminėmis, draugais ir pažįstamais susitikti šiame linksmame metiniame radio piknike rugpiūčio - Augusto 14 d. Ramuvos Parke Broktone. Kviečia visus!

Steponas ir Valentina Minkai

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirm. Aleksandras Chaplikas, Pirmasis vice-pirm. Grožvydas Lazauskas, sekr. ir redaktorius Antanas Vaičiaitis, išd. Juzė Gulbinienė, išd. pav.

VICE PIRMININKAI:

Alena Devenienė Casey Oksas dr. Alg. Budreckis Vytautas Užnys Vladas Bajerčius

Teisinis patarėjas: dr. K. Šidlauskas

IŽDO GLOBĖJAI: J. Kapačinskas H. Čičauskienė H. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA: Ona Jagėla Ant. Sukauskas Julius Kuzas, jr.

ŠVIETIMO KOMISIJA: Bronius Bajerčius Ant. Andriulionis Edvina Yankus

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

A.L.T. SANDAROS CENTRO
A D R E S A S:

840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608

Telefonas:

(312) YA 7 - 4789

KITOS BOSTONO ŽINIOS

- Inž. Aleksandras Chaplikas yra Disabled American Veterans seimo delegatas. Seimas vyks Los Vegas liepos 9 - 15 dienomis.
- Eleonora Chaplikienė su savo sesere Gladys Mikalonis ir drauge Elena Simon rugpiūčio 18 d. išvažiuoja į Europą. Bus Londone, Maskvoje, Vilniuje, Kaune. Sugrįš rugpiūčio 26 d.
- A. Chaplikas, kartu su SLA prez. P. Dargiu ir kt., liepos 23 d. dalyvaus SLA vajeus komisijos posėdyje, New Yorke.
- Jane Bajerčienė, kuri Sandaroje redaguoja "Šeiminkams" skyrių, taip pat pakviesta tokių skyrių redaguoti ir SLA organe "Tėvynė".
- Dalius Vasys birželio 16 d. baigė Harvardo universitetą bakalauro laipsniu. Šį rudenį pradės studijuoti teisę.

BROCKTON, MASS.

Išrinkta nauja BALFo 72 skyriaus valdyba: pirm. Jonas Štuopis, vicepirm. Juozas Dabrėga ir Antanas Jurkštas, išd. Ona Eikinienė, sekr. Antanina Sužiedėlienė.

Tradicinė metinė BALFo vakariene įvyks spalio 29 d. SANDAROS salėje.

Pittsburgh, Pa.

ATSILANKIUS TAUTINĖSE KAPINĖSE

Jau bus praėję daug, daug metų gėrokai virš 50, kai pittsburghiečiai įsteigė Lietuvių Tautines Kapines. Jos randa-si Pittsburgho priemiestyje - West View Pa.

Prie Tautinių Kapinių įsteigimo daugiausiai prisidėjo socialistinės, tautinės-liberalinės bei demokratinės minties lietuviai. Pirmasis kapinių pirmininkas buvo A. Marčiukonis. Dabartinę Taut. Kapinių valdybą sudaro: Povilas Zerblis, Ona Alikonis-Bernett, H. Senulis, R. S. Chesnut, Tomas Alukonis, Mary Orman-Chesnut, Thelma Alukonis ir Jonas Mažukna. Daug darbo yra įdėję buvę Valdybos nariai, ypač H. Zelkovic-Slančauskaitė, J. Maceika ir kiti.

Kiekvienais metais "Memorial Day" lietuviai renkasi į virš minėtas kapines, prisiminti ir atiduoti pagarbą čia palaidotiems jų giminėms ir draugams.

"Memorial Day", suteikia mums progą mintimis ir širdimi būti su tais, kurie gyvena mūsų tarpe ir, kurie yra apleidę šį pasaulį. Mes čia susirinkę, liudėdami atsisotajame prie mums brangių mirusiųjų amžino poilsio vietų. Bet tuo pat metu esame ramunami minties, kad mirusieji nėra mus visiškai apleidę. Jų nuveikti darbai byloja apie naudingai praleistą žemėje gyvenimą, nors jų ausys jau nebegirdi ir jų akys amžinojo miego sapnu užmerkotos, mes savo artimiesiems reiškiame gilią pagarbą, padėkos ir nuoširdžios meilės jausmus.

Šiais metais, gegužės (May) 29 dieną teko ir man su žmona Gertruda dalyvauti Tautinių Kapinių išskilmėse ir susitikti su senais draugais ir prieteliais, jų tarpe su "Sandaros" ir SLA veikėjomis A. Marmokiene, H. Zelkovic-Slančauskaite, su žymiu visuomenininku - veikėju Jonu Mažukna ir kitais.

Turėjome progos ir vėl, kaip kiekvienais metais, pereiti čia palaidotus lietuvius ir ant jų antkapių išskaityti jų vardus ir pavardes. Beveik prie visų paminklų radome puokštes padėtų ar pasodintų gėlių. Iš paminklų antkapių užrašų patyrėme, jog šios kapinės yra priglaudusios didžiulius Pittsburgho Lietuvių puoselėtojus: Dede Karolį Varašų, Piksri, Ma-

rytę Zdankienę, Povilą Marmoką ir daugelį kitų...

Išsėkitės Ramybėje brangūs tautos sūnūs... Mes Jūsų nepamiršime...

Povilas Dargis

HARTFORD, CONN.

MIRĖ MATAS PALUBINSKAS

Kovo 10 d. mirė Lietuvos savanoriškūrijas Matas Palubinskas, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Pašarvotas Karlon - Molloy koplyčioje. Romuvėnų vardu atsisveikino Petras Simanauskas.

Kovo 14 d. po Šv. Trejybės bažnyčioje pamaldų, atlaikytų klebono kun. J. Matulio, nulydėtas į Šv. Katarinos kapines, Broad Brook, Conn. Atsisveikinimo žodį tarė romuvėnų vardu ir užbėrė ant jo grabo iš Lietuvos atvežtų žemių Vaclovas Nenortas. Lietuvos vėliava, kuria buvo uždegtas grabas, buvo įteikta velionio sūniui Minvydui Palubinskiui.

Matas Palubinskas gimė 1897 m. vasario 24 d. Dauguose, Alytaus apskr. Mokėsi Dauguose ir Rusijoje, Tuloje, kur buvo per karą pasitraukęs. Į Lietuvą grįžo 1918 m., baigęs Tuloje Mokytojų Seminarijos tris kursus. Grįžęs įstojo į Lietuvos kariuomenę savanoriu ir paskui 1919 m. baigė Karo Mokyklą. Kariavo su lenkais, rusais-bolševikais ir kolčakininkais Pasibaigus Lietuvos Neprikl. kovoms, M. Palubinskas buvo paskirtas į kariuomenės štabo pensijų skyrių ir pakeltas kapitonu. 1938 m. perkeltas į aviaciją, ūkio viršininko pavaduotoju.

Rusams komunistams okupavus Lietuvą ir palikus aviacijos tik vieną eskadrilę su būstine Ukmergėje, ten kapitonas M. Palubinskas paskirtas ūkio viršininku. Gi Lietuvą okupavus vokiečiams, velionis dirbo įvairių darbų iki pasitraukimo į Vokietiją. Vokietijoje, tremtinių stovyklose visą laiką buvo policijos vadu.

Iš Vokietijos 1949 m. atvyko į J.A.V., į Bostoną, bet tuoj persikėlė į Hartfordą, kur ir mirė. Tuo metu, kai M. Palubinskas pasitraukė į J.A.V., jo žmona Marija Petrauskaitė-Palubinskienė su sūnumi Minvydu išvyko į Naująją Zelandiją. Po 20 metų, Marija Palubinskienė mirė. Iš giminųjų jo dvi seserys liko Lietuvoje.

M. Palubinskas apdovanotas Savanorio-Kurėjo Gedimino Ordenu, Vilniui varduotė -sgos, Lietuvos 10-mečio ir Latvių Šaulių medaliais.

Velionis priklausė Hartfordo Šv. Trejybės parapijai, Romuvės S-gai, Lietuvių Bendruomenei, Vyrų ir Mišriam chorams.

Dirbo įvairių darbų fabrikuose. Buvo vaišingas, linksmo būdo, mėgo lietuvišką dainą, draugus, bendradarbiavo spaudoje.

Šias eilutes rašančiam teko su velioniu gyventi kaimynystėje 17 metų.

Jonas Bernotas

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvių ŽINIOS NR.

Leidžiamas St. Petersburg, Floridoje, Floridos Amerikos Lietuvių klubo biuletenis "Lietuvių Žinios" jau pradėjo savo antruosius darbo metus.

Kaip pati redakcija rašo: "Lietuvių Žinios" ir toliau pasiliks vietinės veiklos žinių biuleteniu.

Šis biuletenis yra labai naudingas ir bendrajai periodinei spaudai, kaip geras šaltinis informuojant visuomenę apie lietuvių veiklą.

MEDAUS NAUDINGUMAS ŽMOGUI

MEDUS-MAISTAS. 1) Maistingoji medaus dalis yra cukrus, todėl medus žmogaus maiste gali pakeisti tikrai krakmolą, švendrių cukrų ir kitus angliavandenius. Medaus cukrus yra paprasčiausios formos. Jie be virškinimo įsisunkia į kraują ir eina kūno audinių maitinti. Kuo daugiau krakmolo ir švendrių cukraus pakeisime medumi, tuo greičiau žmogaus organizmas suvirškina maistą, ir kūnas bus sveikesnis.

2) Medus turi mineralinių medžiagų (fosforo, geležies, mangano, kalcio). Šios medžiagos labai reikalingos kaulams ir atsinaujinti kraujui. Kadangi medaus mineralinės medžiagos yra sujungtos su organinėmis rūgštimis, kurios lengvai tirpsta vandenyje ir lengvai įsisunkia į kraują, tai medus, kaip mineralinių dalių šaltinis, žmogaus kūnui yra labai svarbus ir naudingas.

3) Medus labai svarbus maistas tiems žmonėms, kuriems reikia greitai atgaivinti nuilsusius raumenis ir širdį. Pavyzdžiui, įvairiems keliautojams, sportininkams ir darbininkams, dirbantiems sunkų darbą.

4) Medus labai naudingas maistas vaikams, nes jų greit augantis ir silpnas kūnas reikalauja lengvai virškinamo maisto. Organizmui medaus beveik nereikia virškinti, be to, medus savo fermentais padeda suvirškinti kitus maisto dalykus. Labai naudinga vaikams cukrų pakeisti medumi.

5) Seni žmonės cukrų taip pat turėtų pakeisti medumi, nes jų virškinimo organai nusilpę. Seni žmonės dažnai neturi apetito, o medus kaip tik sužadina apetitą ir padeda suvirškinti maistą.

MEDUS - APETITO ŽADINTOJAS

Medus turi apetitą žadinančių medžiagų: obuolių rūgšties ir kvapų. Apetitą žadina ir medaus saldumas, nes jis priklauso nuo vaisių ir vynuogių cukraus.

Medus sužadina seilių gaminimą, kurios praskiedžia maistą ir iš dalies jį suvirškina. Gausiai gaminamos seilės, tuojau sužadina ir skrandžio (pilvo) bei kitų virškinimo organų liauką, kurios pradeda gausiai gaminti maistą virškinančias sultis su įvairiais fermentais. Kai tik tai virškinimo organuose atsiranda tų sulčių, žmogus pajunta norą valgyti.

MEDUS - GYDOMOJI PRIEMONĖ

1) Medus naudingas kaip maistas ir kaip apetito žadintojas ligoniams ir sveikstantiems.

2) Vaikai, sirgusieji nervų, alsavimo organų ligomis, mažakraujyste, greičiau pasveiksta gaudami medaus.

3) Širdies ligomis sergantieji greičiau pasveiksta, jei gydomiesi valgo medų. Medus sustiprina širdies raumenis.

4) Medų naudinga vartoti sergantiems įvairiomis inkstų ligomis.
5) Žmonės, kurie negali ilgai užmigti, prieš guldami turi išgerti stiklinę vandens su medumi. Tai nuramina ir sustiprina nervus ir žmogus greičiau užmiega.

6) Meduje esąs vaisių cukrus, kaip vaistas silpnai laisvina vidurius. Žmonėms, kuriems ar dėl darbo sąlygų, ar dėl senatvės bei ligos dažnai esti kieti viduriai, vartojant medų sustiprėja žarnų peristaltika.

7) Kvėpavimo organų ligomis sergantieji žmonės jau nuo senovės vartojo medų, kaip vaistą, nes jis sumažina skausmus ir palengvina atsikosėti. Gydytojais ir dabar greta su kitais vaistais pataria vartoti ir medų.

8) Medus vartojamas kaip priedas prie labai karčių ar neskanų vaistų.

9) Patirta, kad medus slopina bakterijų veikimą, todėl gydytojais pataria valgyti medų sergantiems šiltine ir kruvinąja (dizinterija).

10) Patepus medumi kurią nors kūno dalį, į ją atplūsta daugiau kraujo, todėl arba vienas medus, arba su kitais vaistais vartojamas įvairioms odos ligoms gydyti.

11) Medus vartojamas įvairiems kosmetiniams tepalams.

KAIP MEDŲ VALGYTI?

Medus naudingas tik tada, kai jis tinkamai vartojamas. Medus naudingas, jei valgomas ne šildytas. Šildytame daugiau kaip 40-50° meduje žūva daug fermentų, išnyksta kvapai, mineralinės druskos pavirsta netirpstančiomis vandenyje, išsiskiria, nusėda ant indo dugno, ir žmogaus kūnas jų jau negali panaudoti.

Negalima valgyti vieno medaus, nes greitai pasidaro neskanu ir sumažina apetitą. Visada reikia valgyti su kitais maisto dalykais: duona, sūriu, pienu, vandeniu, obuoliu, žaliu agurku ir pan.

Skaniausias pasidaro medus, kada ant duonos, pyrago ar sūrio pirma užtepama sviesto, o ant jo dar medaus. Sviestas sušvelnina aštrų medaus skonį, ir tada medų gali valgyti net ir tie, kurie medaus nemėgsta. Labai maistingas ir skanus sumuštinis iš duonos ar pyrago su sviestu, medum ir baltu sūriu (Farm Cheese).

Ligoniams, kuriems medaus skonis nepatinka, patariama duoti medų su šiltu pienu. Į stiklinę šilto pieno dedama pusė arbatinio šaukštelio medaus. Medaus norma palaipsniui didinama ligi 2 valgomųjų šaukštų per dieną.

Galima medų gerti ir su vandeniu, visokių vaisių sunkomis, su kava bei arbata, tik pirma reikia įpilti pieno, o paskui jai dėti medų. Ligoniams kompotą galima pasaldinti medumi, bet medų galima dėti tik tada, kai kompotas ataušta.

Bitininkas

("Mūsų Sparnai", nr. 42, 1977)

Before LIBERTY could ring we had to pay the toll.

Americans paid a heavy price in order to tell the whole world for whom the Liberty Bell tolled.

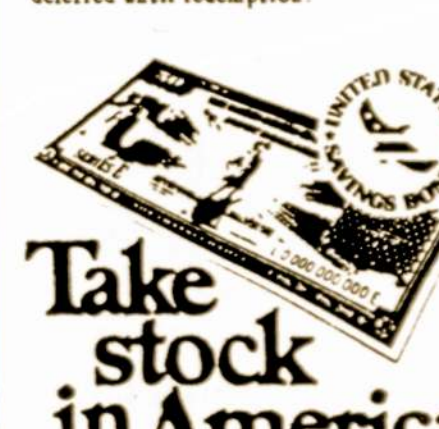
Both in lives and money. Today, that bell still rings loud and clear. Thanks to the over 9½ million Americans taking stock in their country, buying U.S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan.

Whether for education, retirement, or even a new home, Savings Bonds offer safety and security in savings. Savings that can mean financial independence for you. And an investment in freedom for America.

So buy U.S. Savings Bonds.

When it comes to saving, they always ring the bell.

E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% for the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted until redemption.

Take stock in America.

A public service of the publication and The Advertising Council.

ŽMOGUS VERTAS TIK 5.60 DOLERIO

Trumpos įvairenybės apie žmogų

Viename 1975 m. JAV išleistame mokslinio tyrinėjimo rašinyje tvirtinama, kad normalus vidutinio žmogaus kūnas tėra vertas tik \$5.60. Tiek esą būtų galima už jį gauti, jei žmogus būtų chemiškai suskaldytas į jį sudarančius paskirus elementus ir šie būtų parduoti dabartinėje rinkoje. Iki paskutinių laikų buvo manoma, kad žmogaus kūnas susideda tik iš 24 elementų, bet dabar dar pridėdami kiti 4 elementai — fluorinas, silicinas, cinas ir vanadiumas — kurių kūne esą labai mažai kiekių. Manoma, kad dar žmoguje gali būti truputėlis nikelio. Didžiausią kūno dalį sudaro du elementai: vandenilis — 63% ir deguonis — kiek daugiau kaip 25%, taigi, abu tie, kurie sudaro vandenį. Reikia džiaugtis, kad dėl dolerio vertės kritimo mes dabar esame gerokai pabrangę, nes dar 1936 m. žmogus tebuvo vertas tik 98 centus.

Viso normalaus žmogaus kūne yra 206 paskiri kaulai ir kauliukai, o muskulų žmogaus kūne yra net 639. Tiek visi kaulai, tiek ir muskulai kiekvienas turi savo moksliskus lotyniskus pavadinimus, kuriuos daktarai turi visuomet atsiminti. Todėl medicinos studentams anatomijos egzaminai yra vieni iš sunkiausių. Šlaunies kaulas arba femur yra pats ilgiausias visame kūne. 6 pėdų aukščio žmoguje jis paprastai esti beveik 20 colių (inčų) ilgio. Didžiausias muskulas yra vadinamasis sėdynės muskulas arba glutėus maximus. Normaliai muskulai sudaro net apie 40% viso žmogaus svorio.

Smegenys yra tas centras, iš kurio valdomas visas žmogaus kūnas. Visi kiti organai daugiau ar mažiau joms yra pavaldūs. Normalaus vyro (30-60 m. amžiaus) smegenys paprastai sveria kiek daugiau negu 3 svarus, bet daugelis turi ir gerokai lengvesnes smegenis. Iš ištirtųjų mirusių žmonių smegenų iki šiolie rusų rašytojas Ivanas Sergejevičius Turgenevas (1818-1883 m.) yra turėjęs pačius didžiausias smegenis, kurios svėrė net 4 svarus ir 7 uncijas, o mažiausias smegenis yra turėjęs taip pat rašytojas bet jau prancūzas Anatole France (1844-1924 m.). Abu jie buvo žymūs rašytojai, bet vis dėlto ne genijai, ir vargu ar su didelėmis smegenimis Turgenevas buvo didesnis rašytojas už mažų smegenų France.

Gyvybinės žmogaus kūno sultys — kraujas nėra pas visus žmones vienodas. Jis skirstomas į

kelias grupes. Imant pasaulinį mastą, kraujo grupė O vyrąja, nes jai priklauso apie 46% viso pasaulio žmonių. Tačiau yra vietų, kaip, pav., Norvegija ar Pietinė Anglija, kur vyrąja grupė A. Žymiai rečiau pasitaiko AB grupė. Labai, labai retai, bet pasitaiko žmonių su tokiu krauju, kokį gal tik keli žmonės pasaulyje turi.

Gėlių simbolika

Rozė — gėlių karalienė, reiškia puiką ir gražaus gyvenimo nepastovumą.

Giacintas — liūdesio ir ilgai laukto pražydėjimo simbolis.

Gvazdikas — vyriškumo ir drąsos simbolis.

Tulpė — gėlė be dvasios.

Narcizas — žuvusiųjų gėlė.

Lelija — nekaltybės ir trumpalaikio gyvenimo simbolis, bet, kartu ir vilties reišėja, gražios, kilnios sielos vaizdas.

Kamelija — šaltų jausmų ir nuoširdumo stokos simbolis.

Rugiagėlė (vosilka) — gryno džiaugsmo ir didelio, nepalaužiamo tikėjimo reišėja.

Glūdutis (konvalija) — taikos ir prisiminimo simbolis.

Chrizantemos — kapų gėlė, gyvenimo pabaigos simbolis.

Neužmiršulė — pasiilgimo gėlė.

Vandens lelėja — švairių polėkių ir minties bei širdies kilnumo simbolis.

MARGUMYNAI

Didžiausia pasaulyje bažnyčia yra Romoje šv. Petro bazilika. Ji pastatyta 1492-1612 m. ant Vatikano kalvos, kur buvo nukryžiuotas šv. Petras. Bazilikos ilgis - 186,33 m.

Pasaulyje aukščiausias bažnyčios bokštas — yra protestantų gotikos stiliaus Ulmo katedros Vokietijoje. Katedra pradėta statyti 1377 m. bokštas užbaigtas tik 1890 m. ir turi 160,90 m. aukščio.

Trumpiausias pasaulyje teisėtas testamentas buvo parašytas čekio Karl Tausch 1967 m. Jis skamba: "Vše zene" - "viskas žmonai".

Didžiausias pasaulyje kalėjimas yra ne kur kitur, kaip Sov. Rusijoje. Char'kovo kalėjimas sutalpina net 40.000 kalinių ir jis visuomet pilnas vergų.

Viso pasaulio leidyklos per metus išleidžia po 2 knygas kiekvienam žemės rutulio gyventojui.

ŠEIMININKĖMS

VIŠTIENOS MALTINIAI

500 g vištienos (krūtinės arba šlaunelių)
2 riekelės pyrago
2/3 stiklinės pieno
1 kiaušinis
2 saukštai sviesto
1 stiklinė džiovėselių druskos

Šlaunelių ir krūtinės mėsą nulupus su malti mašinėle kartu su piene mirkytu pyragu; pridėti kiaušinių, druskos, išsukto sviesto, išmaišyti; jei reikia, atskiesti sultiniu ir daryti maltinius. Juos pavolioti džiovėsėliuose ir apkepti svieste. Po to dar įdėti 7-10 minučių į orkaitę, kad baigtų kepti.

Prieš duodant į stalą maltinius sudėti į pusdubenį ir užpilti tirpdytu sviestu. Prie vištienos maltinių tinka karšti virti žirneliai, keptos bulvės, bulvių ar ryžių košė.

Atskirai duoti žaliąsias salotas, marinuotus vaisius arba bruknių košę.

GREEK - STYLE MACARONI BAKE

3/4 lb. ground beef
1/2 cup chopped onion
1 can (6 ounce) tomato paste
1/2 tsp. salt
1/4 tsp. ground cinnamon
1/2 cup mayonnaise
1/4 cup flower
2 cups milk
2 eggs
1/3 cup grated Parmesan cheese
1/4 tsp. ground nutmeg
8 oz. elbow macaroni, cooked, drained

Brown beef and onion. Drain fat. Stir in next 3 ingredients. Set aside. Combine next 2 ingredients. Gradually stir in milk. Cook and stir over medium heat until thick (do not boil). Beat next 3 ingredients. Gradually stir in sauce. Add macaroni. Spoon half macaroni mixture into 2-qt. oblong baking dish. Cover with meat mixture. Top with remaining macaroni. Bake in 325 F over 45 min. or until set. Serves four.

"ŠEIMININKĖMS" skyrių redaguoja Janė Bajerčienė, 871 East 4th St., So. Boston, Mass, 02127. Receptus prašome siųsti jos adresu.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%

PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 TEL: LA 3-8248 (WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4% PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months

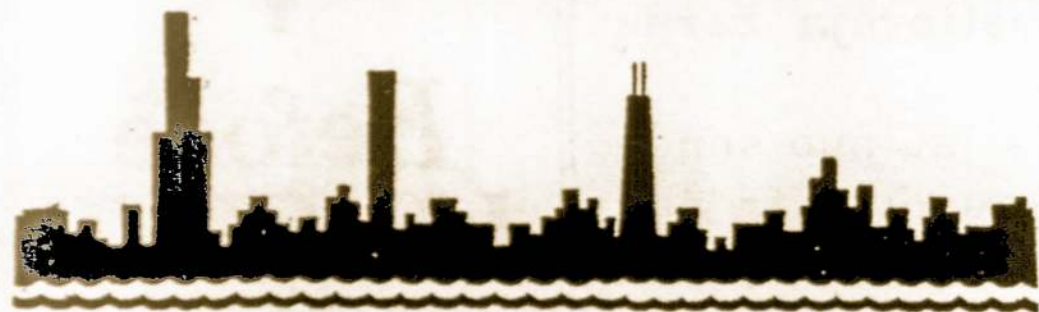
6 1/2% PER ANNUM \$1,000 or more 1 year min.

INSURED

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

Kuo žymi Chicaga?

Mums, lietuviams, Chicaga yra mūsų antroji sostinė. Čia nuo seno apsigyveno didžiausias mūsų tautiečių spiečius. Čia busi mūsų tautiniai lietuviškas gyvenimas su visomis institucijomis. Bet Chicaga yra reikšminga ir visam šiam didžiuliam kraštui.

Chicaga yra didžiausias pasaulio geležinkelių mazgas. Chicaga yra didžiausias medžio pramonės centras pasaulyje. Chicaga yra didžiausias spaustuvių centras pasaulyje. Chicaga yra pasaulio grūdų prekybos centras. Chicaga yra didžiausias pasaulio konvencijų centras. Chicagoje yra spausdinami visai eilei Pietų Amerikos valstybių pinigai. Chicaga pagamina 80% saldinių ir šokolado šio krašto rinkai. Žymūs kiekiai pagaminami šalies rinkai kepyklų gaminių. Chicaga yra didžiausias pramonės centras pasaulyje su daugiau 2.000 įmonių. Dienos bėgyje Chicaga atlieka daugiau transakcijų, negu New Yorkas, California, Pensilvanija, Massachusetts, Texas ir Ohio drauge paėmus. Antroje vietoje Chicaga yra savo finansinėmis, draudimo, statybos operacijomis. Taigi, galite būti išdidūs, gyvendami Chicagoje!

PAVERGTŪJŲ KONGRESAS CHICAGOJE

JAV Antibolševikinių tautų blokas ABN Chicagoje rugsėjo 10-11 d. šaukia savo kongresą. Birželio 22 d. Chicagoje įvyko pirmas to kongreso rengimo komiteto posėdis ukrainiečių salėje. Aptarta kongreso programa ir kiti su tuo susieti reikalai. Dalyvavo ukrainiečių, vokiečių, rumunų, estų, lietuvių atstovai. Pirmininkavo ukrainiečių veikėja U. Celevych. Iš lietuvių dalyvavo Altos atstovas kun. J. Prunskis.

SPALIO MĖN. 9 DIENĄ ĮVYKS SANDAROS
RUDENINIS POBŪVIS - GEGUŽINĖ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje

Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

LIETUVIŲ KALBA UNIVERSITETE

Svarstant lietuvių kalbos kurso pratęsimą reikalaujama Illinois Circle universitete, Chicagoje, Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijų tarnyba pasiuntė raštą, motyvuotai įrodantį lietuvių kalbos kurso reikalingumą. Rašte iškeltos tam reikalui geros prof. J. Rėklaitienės kvalifikacijos.

SANDAROS GEGUŽINĖS ŠEIMININKĖS:
iš kairės į dešinę - p. K. Repšienė, Lukienė ir Stokas.
Visi buvo patenkinti lietuviškais skaniais valgiais.
(M. Nagio nuotrauka)

SANDAROS GEGUŽINĖJE: iš kairės į dešinę - Sandaros centro valdybos vicepirm. Vyto Užnys, Sandaros mašininkė Janice Chepulionienė su vyru ir maža šeima, Sandaros red. G. J. Lazauskas. (J. Tomaševičiaus nuotr.)

PAVASARINĖ SANDAROS GEGUŽINĖ

Gegužės 22 d. nors Chicagoje buvo dar daug kitų parengimų, bet Sandaros gegužinėje buvo pilna Vyčių salė ir kimas svečių. Daugelis atvyko ir iš toli: mesnių vietų. Malonu buvo matyti seną sandarietį Juozą Prunskį, buvusį Sandaros redaktorių net prieš M. Vaidylą, kada Sandara dar buvo leidžiama Bostone 1927 - 28 metais. Taip pat dalyvavo buv. Naujienų red. K. Augustas, dr. Gussenas, Don Kuraitis ir daug kitų.

Prie pasisekimo daug prisidėjo ir dovanų aukotojai, būtent: Midland Savings & Loan Ass'n - 4 dovanas, Chicago Savings - 2 dovanas. Crane Savings - 4

dovanas, Mutual Federal Savings 1 dov. A. J. Meats - A ir V. Plieniai - 2 dov., Teodora Kuziene - 1 dov., Julius R. Kuzas, Jr. - 2 dovanas, Jonas Evans - 1 dov., A. & A. Guest - Gužauskai - 1 dov. Baltic Bakery - 2 dov., Algirdas Modestas - 4 dov., Sharkos Villa Park - 2 dov. Petras Kaušas - 1 dov., Strungiai - 2 dov. Smolelis - 2 dov. Valerija Matelis - 2 dov., Adelė Zunas - 1 dov. ir kt.

Sandaros centro valdybos pirmininkas Povilas P. Dargis gegužinės dalyviams atsiuntė tokį sveikinimą iš Pittsburgho:

"Negalėdamas asmeniai dalyvauti Sandaros gegužinėje, sveikinu susirinkusius ir reiškiau širdingą padėką atsilankiusiems į gegužinę... Giliai įvertiname Jūsų paramą Sandarai. Mes ir nebūdami Chica

goje, savo širdimi esame su JUMIS, mie li ir brangūs Sandariečiai."

Sandaros centro valdybos vicepirm. Aleksandras Chaplikas prisiuntė sveikinimus net iš Šveicarijos, nes tuo laiku jis važinėjo po Europą.

E. Mikužiūtė žodžiu pasveikino savo ir SLA vardu.

Kugelio konteste dalyvavo net penki asmenys. Būvo didelis kugeliu susidomėjimas.

Sandara yra labai dėkinga visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės rengimo.

Prašome nepamiršti, kad rudeni- nės SANDAROS gegužinė bus toje pat vietoje š. m. spalio 9 dieną. Kviečiame visus su savo artimaisiais dalyvauti.

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM
*1% OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR
Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,695.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI
Enjoy Your TV NOW PLUS
EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE:
1065 OAKTON STREET
DES PLAINES, ILLINOIS 60018
TELEPHONE: 297-0720

ALMIRA OFFICE:
3434 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60647
TELEPHONE: 489-3113

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636 TELEPHONE: 476-7575

CHICAGOS LIETUVIŲ PENŠININKŲ SAJUNGOS VALDYBA
iš kairės į dešinę: Antanas Balčiūnas, inž. Kazys Karazija, Povilas Burneikis, Juozas Blažys, Aleksandra Šlenienė, Stasys Vanagūnas-pirm.
Trūksta Juozo Skeivio. (M. Nagio nuotrauka).

LIETUVIŲ BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLŪBO VEIKLA

● Š. m. balandžio 7 d. susirinkime atiduota pagarba vienos minutės susikauptimu narei Julijai Petratis, kuri neseniai mirė. Į klubą priimtos 4 naujos narės: Prudence Rachūnas, Antoinette Juozaitis, Alice Baranauskas, Anna Balys. Klubas paaugojo \$50 Nativity B. V. M. parapijai, 50 metų parapijos jubiliejaus proga. Sudainuota "Ilgiausių Metų" to

mėnesio gimtadienio progomis Magdutei Grišius ir Bernice Zėmgulis.

● Š. m. gegužės 1 d. buvo kortų žaidimas ir kt. pramogos.

● Š. m. gegužės 5 d. susirinkime į klubą įstojo Elizabeth Grygel ir Petro-nėlė Bobelis. Klubas ALTuI paaugojo \$25.

● Š. m. liepos 4 d. surengtas piknikas Bruzgūlienės sode. Visą dieną grojo Antano Samoškos orkestras. Pikniko komisija buvo: Nellie Skinulis, Jennie Chin-ston, Peggy Davidauskas ir Estella Mc Namee. Daug padėjo John Davidauskas ir John Kalys ir daug kitų darbininkų.

Korespondentė

NAUJA LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia savaitgaliais:

Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vak.

AM -1490, iš WOPA stot.

Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak.

FM - 106.3, iš WLNR stot.

Sekmdieniais 9:30 - 10:00 val. ryto.

AM - 1230, iš WJOB stot.

Adresas: 2646 West 71st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

MYKOLO VAIDYLOS MIRTIES METINIŲ PAMINĖJIMAS

Šiomis dienomis jau sukanka vieneri metai, kai mirė ilgametis Sandaros redaktorius, ALTO, Balso, SLA, TMD ir kitų organizacijų veikėjas.

Mirties metinių paminėjimas įvyks š. m. rugsėjo 11 d. 2 val. 30 po pietų BALZEKO MUZIEJUJE, Chicagoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Organizacijos ir paskiri veikėjai prašomi prisidėti prie šio minėjimo paruošimo. Tuo reikalu prašome kreiptis į p. Aldoną Olis, arba į Edith Rimkienę ir G. J. Lazauską - Sandaroje.

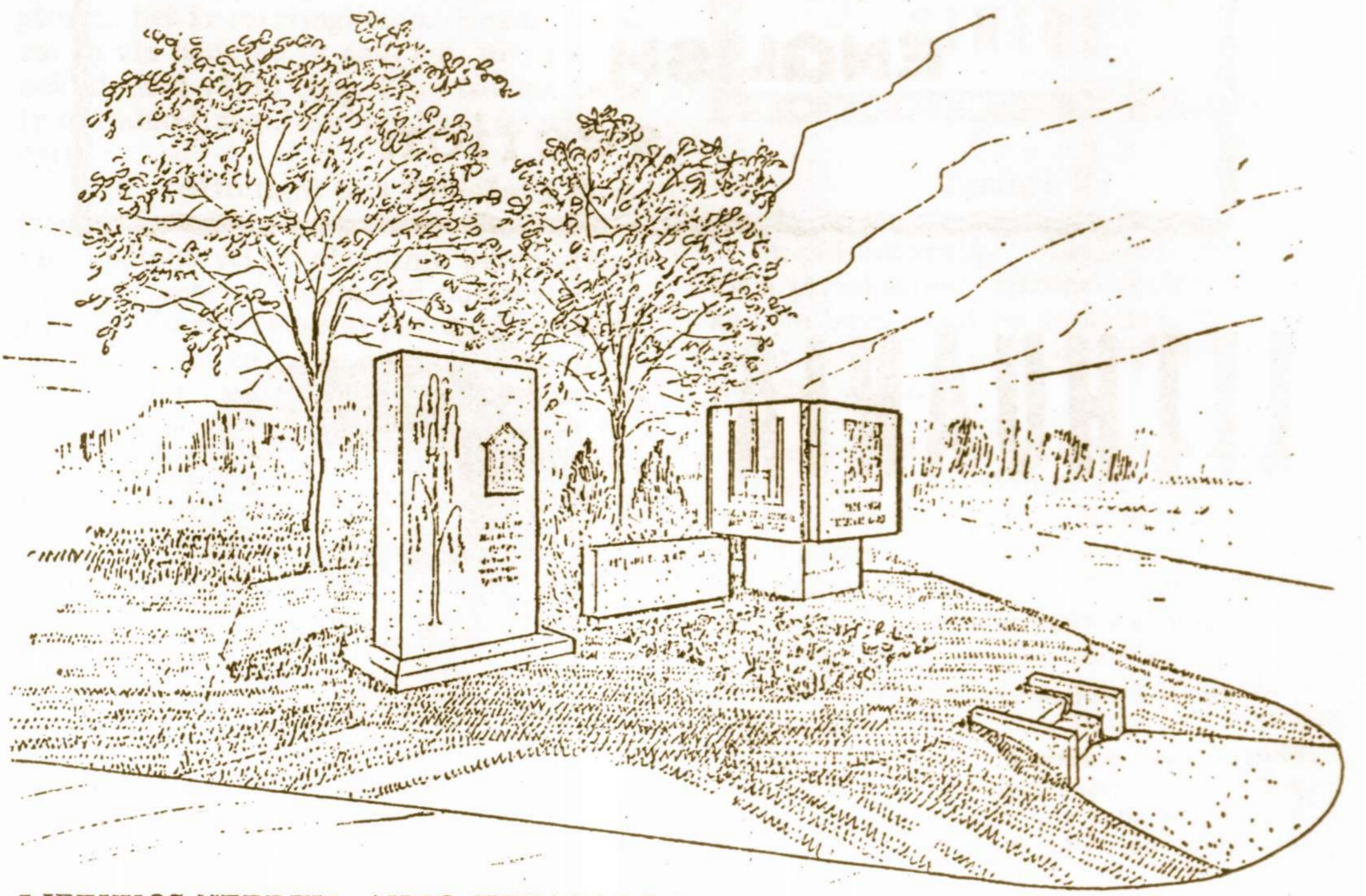
INFORMACIJA DĖL MUITŲ

Komitetas, neturėdamas pakankamai laiko painformuoti visus tuos asmenis, kurie yra suinteresuoti dėl siuntiniams muitų panaikinimo asmeniškai, nes komiteto veikla ribojasi vien nuo darbo atliekamu laiku, esame priversti pasinaudoti laikraščių paslaugomis.

Kaip neseniai spaudoje buvome paskelbę, jog tarptautinės teisės komisijos pirm. Kongr. Joshua Eilberg (D. -Pa.) ir 50 kitų Kongresmanų kreipėsi į buvusį Valst. sekretorių Kissingerį, kad jis darytų žygius muitams panaikinti.

Šiomis dienomis yra gautas raštas iš sen. Birch Bayh (D. -Ind.), kuriame rašoma, jog jis pakartotinai kreipėsi į State Departamento dabartinį vadovus, kad pastarieji vėl keltų klausimą Sovietų vyriausybės dėl muitų panaikinimo.

K. Radvila

LIETUVOS NEPRIKL. AKTO SIGNATARO ST. KAIRIO IR VEIKĖJO KIPRO BIELNIO PAMINKLŲ SUDERINIMAS (Vienas iš pasiūlymų).

Š. m. Sandaros nr. 3 buvo pateiktas pirmas pasiūlymas, kaip suderinti du vienodus paminklus greta vienas kito. Šį kartą parodomas kitas pasiūlymas bei nevienodų paminklų suderinimas. Šį piešinį paruošė ir komitetui referavo arch. Bronė Lukšaitė - Kovienė. Piešinyje pirmasis paminklas atliktas a. a. arch. Jono Kovos, skirtas prof. St. Kairio paminklo projektų konkursui, bet dabar siūloma jį panaudoti kaip paminklą Kipro Bielinui. Antrasis kūbo formos paminklas yra laimėjęs konkurse pirmą premiją (autorai - arch. Alb. Kerelis ir inž. B. Masiokas).

Paminklų statymo komitetas, apsvaustęs kitus pasiūlymus, galutinai padarys sprendimą. Paminklai bus statomi Chicago Lietuvos Tautinėse kapinėse.

Iš ALTOs ruošto Sovietų S-gos vykdomo lietuvių tautos naikinimo minėjimo Cicero, Illinois. Dainuoja RACINE LIETUVIŲ MOTERŲ KLŪBO KVARTELAS: Ida Tamulėnienė, Ona Kazėmekaitienė, Bronė Nekrušienė, Stasė Petrušaitienė. Prie piano stud. Viktorija Kleintaitė. (C. Genučio nuotrauka)

Illinois - Indianos apygardos VYČIŲ pirmininkas sol. Algiras Brazis su poniu ir svečiais ir VYČIŲ - SENDRAUGIŲ pirmininkas J. Laurinaitis. (J. Tamaševičiaus nuotr.)

IŠ VYČIŲ SENDRAUGIŲ VEIKLOS CHICAGOJE

Nors ši organizacija ir nėra gausi narių skaičiumi, bet yra veikli. Štai, pirmininkaujant p. J. Laurinaičiui, buvo su-ruošta linksma pavasarinė gegužinė š. m. birželio mėn. 5 d. Vyčių salėje. Buvo paruošta daug skanaus maisto, kurį pagaminė darbuotojos draugijos narės, o apetitui sugadinti buvo įvairių gėrimų

Visų dalyvių ūpą pakėlė atsilankęs Illinois-Indianos Apygardos Vyčių pirmininkas p. sol. A. Brazis su poniu ir svečiais.

Sekanti Vyčių-Sendraugių gegužinė ruošinama š. m. rugsėjo mėn. 4 d. taip pat Vyčių Salėje.

Linkėtina Vyčių-Sendraugių Kuopai kuo geriausios sėkmės ateities darbuose.

Dalyvavęs J. T.

Pagerbkime nusipelnčius savo Tautai vyrus

Laisvės niekas nedavė veltui, bet tauta pati ją išsikovojo. Valstybę kūrė visa tauta, bet jos priešaky visada buvo ryškieji kovotojai ir vadai. Jūs ir dabar prisimenate su gilia pagarba. Prisimename didžiuosius „Aušros“ ir „Varpo“ vyrus, kaip: V. Kudirką, M. Valančių, J. Basanavičių, J. Šliūpą, J. Bielinį ir kitus. Jie prikėlė tautą laisvės siekimui.

Valstybę atstatant buvo ir to laiko didieji vyrai, kuriuos prisimename su dėkinga pagarba. Išreiškdami savo pagarbą jiems ir paminklus pastatome.

Šį kartą prisimename du garbingus vyrus taip pat visas jėgas skyrusius kuriant jaunąją Lietuvos valstybę, tai prof. Steponą Kairį ir Kiprą Bielinį. Jūs prisimenate kartu todėl, kad atkuriant Lietuvos valstybę jie dirbo greta vienas kito. Tačiau jaunystėje S. Kairys ėjo aukštuosius mokslus ir dirbo dar carų pavergtai Lietuvai, Kipras Bielinis už lietuvišką veiklą buvo areštuotas, 4 metus kalintas ir po to ištremtas į Sibirą. Susitiko juodu atstatant Lietuvos valstybę. Jų draugystė ir veikla ypatingai buvo glaudi demokratių seimų laikais, kuriuose jie buvo rinktais atstovais. Ta draugystė tęsėsi ligi paskutinių jų gyvenimo dienų.

Jie dirbo valstybės atkūrimo, kartu dirbo jos nepriklausomo gyvenimo 20 metų laikotarpyje. Kartu slapta dirbo ir sielojosi didžioje tautos nelaimėje, bolševikų ir nacių okupacijų metu. Savo veiklą jie kartu tęsė ir emigracijoje.

Visuomenės iniciatyva sudaryti prof. St. Kairiui ir K. Bielinui paminklų statymo vykdomieji komitetai. Jiems pirmininkauja dr. J. Valaitis, sekr. G. J. Lazauskas. Gi, vajuas

komiteto sudėtis yra tokia: pirm. Juozas Skorubskas, 1634 So. 50th Venue, Cicero, Ill. 60650 (tel. 312 - 863 - 4236), sekr. G. Vienušienė, St. Kairio Paminklui Statyti k-to išd. Jonas Krutulius, 7355 So. Richmond Ave., Chicago, Ill. 606029 (tel. 312 - 476 - 2929), Kipro Bielinio Pam. Stat. K-to išd. Mykolas Pranevičius, 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629 (tel. 312 - 735 - 7107), nariai: Faustina Mackevičienė, Elena Rūkienė, Angelė Vencloviėnė, Pijus Venclova, Stasys Baras, Valdas Adamkus, Irena Rimavičienė, Aldona Markelienė, Elena Lazauskienė, Vita Liaudinskienė, Antanas Mačionis, Petras Ausiejus, Rima Čerkeliūnienė, Jonas Pakalka, dr. Jonas Puzinas, Kostas Burba.

Chicagoje, Lietuvių Tautinės kapinės šiems paminklams yra davusios vieną bendrą kampinį sklypą.

Visuomenė kviečiama, šių didžiųjų tautos vyrų pagarbai, prisidėti savo aukomis prie šių paminklų pastatymo. Aukus prašome siųsti anksčiau nurodytiems išdininkams arba įteikti bet kuriam vajuas Komiteto nariui. Bostone galima aukoti ir per „Keleivį“.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajuas sąlygomis galima apsidrausti tik Class V-2 — tai yra viso amžiaus apdrauda, kuriai mokėdai mokami per 20 metų. Apdraudos dydis — \$2,000 arba \$1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 iki 70 metų amžiaus.
• Sveikatos patikrinti nereikia.
• Šio vajuas metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekančių 19-kos metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų piniginė vertė (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda (Paid-Up Value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų šeimos, taip pat ir jų prieteliai ir lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į savo Kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku. Jis jums įteiks užpildyti ir pasirašyti suprastintą Non-Medical aplikaciją. Taip pat sumokėkite Finansų sekretoriui pirmųjų metų mėnesinius arba metinius mokesčius.

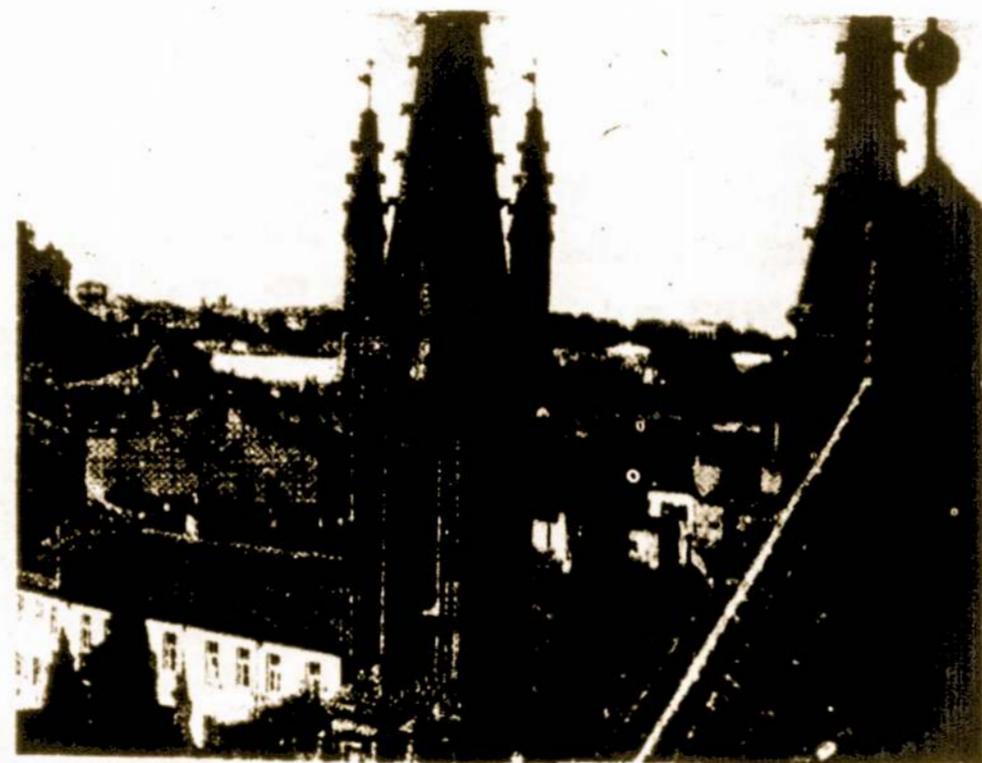
• Įsirašyti į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra dabar geriausias laikas.

• Mums visiems reikia didesnes gyvybės apdraudos, kadangi viskas nuolat brangsta.

• Apdrauda pradės galioti nuo sekančio mėnesio pirmosios dienos, kai SLA Centras jūsų aplikaciją bus aprobaęs ir gaus jūsų pirmuosius mėnesius arba metinius mokesčius.

• Jeigu Finansų sekretoriaus arba organizatoriaus adreso neturite ir jeigu jūsų apylinkėje SLA kuopos nėra, prašoma kreiptis į SLA Sekretorę:

Mrs. G. Meiliunas
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001

Vilnius

One week tours of Lithuania — 6 nights Vilnius, 1 day Kaunas

September 16-September 23 \$829
September 27-October 4 \$829
October 6-October 13 \$829

Two week tours of Lithuania, Austria & Bavaria, Germany — 6 nights Vilnius, 3 nights Vienna, 4 nights Munich

May 20-June 3 \$1079 July 7-July 21 \$1199
June 16-June 30 \$1199 July 14-July 28 \$1199
August 11-August 25 \$1199

Tour prices based upon airfares from Boston, New York and Montreal

CALL COLLECT:

Chicago Repres.
MRS. ANN PAULIKAS
TEL. 312-581-0089

Eleonora Gregaitis
Europa Tours
Mrs. I. Tamosaitis

Detroit, Mich. 313-485-3714
Cleveland, Ohio 216-692-1700
West Coast 213-662-0791

GALAXY TOURS & TRAVEL INC.

141 LINDEN STREET, WELLESLEY, MASS. 02181 (617) 237-5502

ONE WEEK TOURS OF LITHUANIA

TWO WEEK TOURS OF:

- LITHUANIA
- AUSTRIA
- BAVARIA, GERMANY
- RUSSIA

1977 Tours

ENGLISH section

LITHUANIA

"LIETUVA, TĒVYNĖ MŪŠŪ" -

National Anthem of Lithuania.

Lithuania, our country, Land of might you'll ever be; Through the ages your fond sons Have gathered strength from thee.

Lithuania, your children Paths of righteousness shall tread; For their native land they'll labor - Earth's aspiring aims they've bred.

Fount of light, may your bright sun Pierce all that's in darkened sheen, Show us Truth's noble way, And we'll follow in your gleam.

In our hearts, Lithuania, Love for you will dwell fore'er Spirit of the world is soaring - Caught in your exalted glare.

WORDS AND MUSIC BY DR. VINCAS KUDIRKA

Dr. Vincas Kudirka (1858-1899) was a great Lithuanian patriot, a doctor of medicine, violinist, cellist, author, and composer. His compositions are among the first Lithuanian compositions to have been published: they consist of waltzes, polkas, mazurkas, and two volumes of harmonized Lithuanian folk songs.

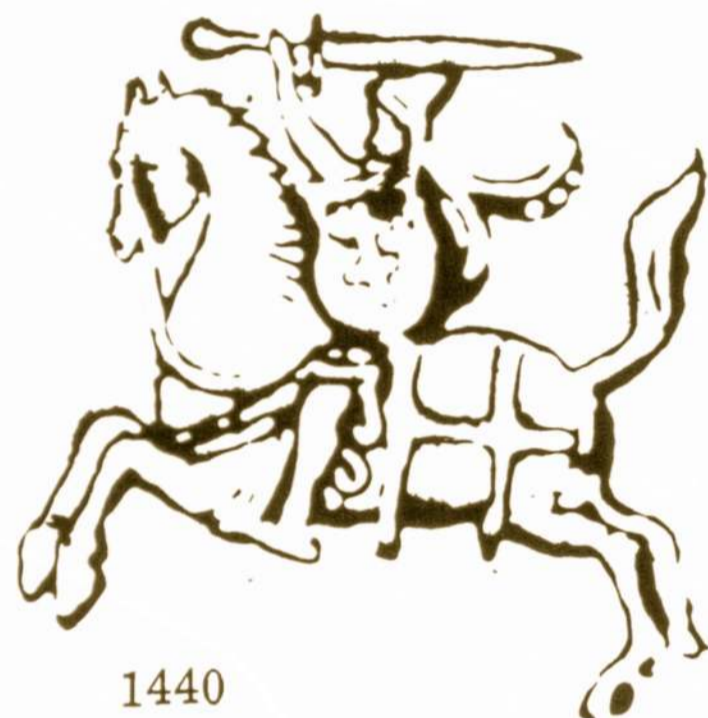
The greatest musical contribution of Dr. Kudirka was his patriotic hymn, "Lietuva, Tėvyne Mūsų", composed in 1898. The hymn first appeared in the newspaper "Varpas" (The Bell) and was later adopted as the Lithuanian national anthem.

THE NATIONAL FLAG OF LITHUANIA has three horizontal stripes: of equal width, yellow (at top), green, and red (at bottom).

Yellow is for the fields of ripening rye or wheat, symbolizing freedom from want. Green for the beautiful evergreen forests of Lithuania, symbolizing hope, and red, "the most beautiful color of flowers", symbolizing love of country.

This flag was approved by the Lithuanian Constituent Assembly of Free Lithuania which convened May 15, 1920 in Kaunas, the provisional capital of Lithuania.

1440

VYTIS - the knight on a white horse is the coat of arms of the Grand Duchy of Lithuania. It is found in the great seal of the Lithuanian Grand Duke Vytautas the Great, in many old maps and engravings, and on coins in Lithuania in ancient as well as in modern times.

Vytis is the State emblem of Lithuania: a mounted knight in white on a field of red.

LITHUANIA

MAIN FACTS

AREA: 26,173 square miles (65,200 square kilometers). CLIMATE: The annual mean temperature is 43 F (6 C), or about that of Southern Sweden, Northern Japan, Northern Wisconsin or Maine in the USA. POPULATION: 3,215,000 in 1939 and 3,234,000 in 1973. CAPITAL: Vilnius, with a population of 409,300. NATIONAL FLAG: Horizontal stripes of yellow, green and red. STATE EMBLEM: Vytis - a mounted knight on a field of red. NATIONAL HOLIDAYS: February 16th - Day of the Restoration of Lithuania's Independence; September 8th - Day of the Lithuanian Kingdom.

CHRONOLOGY

- 1251: Establishment of the Lithuanian Kingdom. 1569: Lithuanian - Polish Commonwealth. 1795-1915: Lithuania under Russian rule. 1915-1918: Lithuania under German occupation. 1918: Restoration of Lithuania's Independence (Feb. 16). 1920: Peace treaty with Soviet Russia (July 12). 1926: Non-Aggression Pact with Soviet Union (September 28). 1939: Secret Soviet-Nazi agreements against Lithuania (August 23 and September 28). 1940: Soviet invasion of Lithuania (June 15). 1940: Forcible incorporation of Lithuania into the U.S.S.R. (August 3). 1941: Armed revolt against Soviet occupation and restoration of the Lithuanian government (June 23).

1941-1944: Lithuania under German occupation. 1944: Second Soviet occupation of Lithuania. 1944-1952: Lithuanian guerilla warfare against the Soviet occupation forces.

The Lithuanian American Council published its second edition of Rev. J. Prunskis' illustrated brochure about Lithuania. The brochure contains a bibliography of books on Lithuania available in English. Copies may be obtained by writing to: Lithuanian American Council, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

On February 15th, Dr. S. A. Bačkis, Charge d'Affaires of Lithuania, received the following communique from the U.S. Department of State: "On behalf of the Government and People of the United States, I am pleased to send you greetings and best wishes on the occasion of the fifty-ninth anniversary of Lithuanian independence. Our nation has benefited greatly from the many contributions of its citizens of Lithuanian origin. We are all made richer by the undaunted spirit of liberty and self-determination of the Lithuanian people and by their continuing efforts to maintain their proud national heritage." The letter was signed by Arthur A. Hartman, Acting Secretary.

Tomas Venclova, born in 1937 and hailed in the New York Review of Books as the greatest living poet in the Soviet Empire, has recently been allowed to emigrate to the U.S. The son of a high-ranking literary figure notoriously loyal to the Soviet regime, Tomas Venclova showed signs rather early of striking out on a dissident path. Shortly before being let out of the USSR, he and four others formed a public group in Lithuania to monitor Soviet compliance with the Helsinki Agreements. Continuing to press these concerns here, Mr. Venclova testified before the U.S. House of Representatives Helsinki Committee and lectured at a number of campuses. Besides writing his own poetry, he has translated world literature into Lithuanian and has contributed to general literary theory and semantics. His scholarly reputation earned him an invitation to teach at Berkeley, a post which he assumed in March.

The ad hoc Lithuanian committee to observe violations of the human rights provisions of the Helsinki Agreement recently made public its bold manifesto. The text of this document declared the following: "We, Tomas Venclova, Rev. Karolis Garuckas, Ona Lukauskaitė-Poškienė, Viktoras Petkus and Eitanas Finkešteinis, declare that a group has been formed in Lithuania to enforce the implementation of the Helsinki Agreement. This group will devote its greatest attention to the humanitarian provision of the Helsinki Agreement, dealing with the freedom of conscience, religion, thought and belief, as well as freedom of personal contact (reunion of families, visiting with relatives, etc.). We are prepared to accept the declarations of individuals, their groups and organizations, regarding the violation of the Helsinki Accord in the territory of Lithuania, especially violations involving Lithuanian or specifically Lithuanian problems. We believe that the signatory nations will heed the fact that the present petition of Lithuania was determined by the entry of the Army of the USSR into her territory on June 15, 1940. We believe that the signatories of the Helsinki Agreements will see to it that humanitarian rights are not violated in Lithuania. Vilnius, November 25, 1976."

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Mūsų rėmėjai gerai žino, kad Sandara nėra vieno kurio nors asmens "biznis", bet reikalas visos organizacijos, visų Sandaros narių ir skaitytojų. Lėšos Sandarai reikalingos ne tik normaliam laikraščio leidimui, bet ir numatytų mąšinių įsigijimui, kad laikraštis tobulėtų ir dažnėtų.

Amerikos Lietuvių Tautinė SANDARA, kaip ne pelno organizacija, nesiekia jokio pelno, tik nori tęsti taip svarbią idealistinę veiklą lietuvybės, demokratybės ir kovos už Lietuvos išlaisvinimą srityje, - nori visuomet išlaikyti savo organą - tautinės, demokratinės minties laikraštį SANDARĄ.

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS MĒTINĖ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

ALOE PLANTS FOR SALE Kas norėtų pirkti Alijošiaus (Aloe plants), prašome skambinti YA - 7 - 6 2 1 3

Reikalinga MOTERIS ar MERGI-NA (gali būti pensininkė) prižiūrėti namus. Darbo mažai - tikslai 4 kambariai Marquette Parko apylinkėje. Nemokamas kambarys. Skambinti 776 - 1518 iš ryto iki 11 val. arba po pietų nuo 4 valandos.

Patarnauju Naujų Pirkime ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos BELL REAL ESTATE Juozas Bacevičius 6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2232 Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Seštad ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 Įvairių prekių pasirinkimas: automobilai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALENTINAS

HEATING CONTRACTOR Įrengiu mieste ir užmiestyje naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečiųs, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju. DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60608 Tel.: VI 7-3447

CONTINENTAL RESTAURANT IR DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI Patuošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan. Savininkai JONAS IR GENOVAITE MALIORIAI 3139 South Halsted Street

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti NORMAN BURŠTEINAS, kalbų kūrėjas ir išvystikas. Priima užsakymus naujiems ir patalpo ir perstatu dėvėms. Toj arity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis sprengs jus Lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimų būdais patenkinti. Priima kalbus valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 677-3489

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Rašo Dr. A. J. Gusenas

SAUGOKIMĖS VĖŽIO LIGOS

Šiandien vėžio liga žengia šuoliais pirmyn ir su kiekviena diena pasiima vis didesnį kiekį nekaltų aukų. Pakol kas dar nėra išrasta vaistų jo gydymui. Desėtas, kitas metų atgal, rodos, kad vėžio liga nebuvo taip plačiai išsirutuliojusi žmonių tarpe. Beje, galėjo būti tik dėl to, kad kasdieninė žmogaus mityba susidėjo daugiau iš natūralaus maisto, kurio deriniai buvo mažiau apnuodyti cheminių konservų.

Sveikatos centrų surinktų statistikų duomenys rodo, kad vienas iš šešių žmonių miršta nuo vėžio ligos. Ateityje nuo vėžio ligos mirtingumas apsieis padidės, o daugiausia rūkomių tarpe.

Apie vėžio ligos pradžią ir jo pagrindinius dėsnius visai mažai žinoma. Tiesa, kad yra daugybė įvairių speliuojimų apie ligos formavimąsi, bet jie nebeturi pagrindo. Tiek žinoma, kad vėžys susikombinuoja iš piktybių ir nepiktybių tanų, navikų, nuo kūno užgavimo, sumušimo, mechaniško ar chemiško apsinuodijimo ir nusideginimo.

Burnoje vėžys pradeda formuotis nuo apstaus rūkymo. Jis formuojasi ant apatinės lūpos, liežuviu šonų, gomuryje ir ryklėje. Taipgi ir nuo kiaučių, ištrupėjusių, išpuvusių dantų, kurie nuolat raižo, braižo, drasko liežuvį ir vidaus burnos audinius.

Visi augantieji apgamai, karpos, spuogai dažnai draskomi, krapštomai, sužeidžiami, pavirsta vėžiu.

Burnoje vėžio liga prasideda ir nuo netikusių plokštelių (dantūrų) nešiojimo. Dažnai būna, kad dantų dėsnos susitraukia bei sumažėja, o plokštelės padidėja ir burnoje slidinėja maistą kramtant. Nuo tokio plokštelių raižymo, braižymo ant dėsnų pradeda formuotis dykų mėšų guzeliai, kurie irgi virsta vėžiu.

Plokštelių nešiotojai turi būti labai atsargūs. Burnoje pastebėję žaizdą arba ką augantį, nors ir mažą mėsos gabalėlį, tučtuojau būtina į dantų ar medicinos gydytojus kreiptis dėl nuoseklaus ištyrimo. Nereikia pačiam bandyti žaizdą gydyti arba augantį dyką mėsos gabalėlį pašalinti.

Plokštelėms pasidarius liuosoms ir burnoje slidinėjant, jos būtina pertaisyti, o kartais net naujas padaryti.

Ne tik burnoje, bet vėžys atsiranda ir skrandy. Priežastys yra šios: greitai gendanti, pūvanti mitybos veiksniai, karšti patiekalai, kartūs, stiprūs, rūkyti ir spirginti valgiai, alkoholiniai gėrimai. Prie skrandžio negerumų, prisideda ir kiauri, išpuvę, pūliuojanti dantys, serganti migdolai ir maisto nesukramtymas. Tie visi negerumai sužaloja visą vidų kūno organizmo ir atveria duris vėžio ligai.

Yra žinoma, kad sveikos kūno ląstelės atlieka visam organizmui naudingą darbą, bet tanai, vėžiai yra kūno išgamos - parazitai. Tai aršiausi kūno priešai, kurie neprisilaiko nė fiziologinio, nė anatomicinio dėsnio savo gyvavimui. Auga, dauginasi, viską naikina, kas tik jiems pakliūva, ar tai kaulas, dirgsmis, audinys būtų - nieko neaplenkia, viską sudoroja ir palieka atvirą, pūvančią, baurią žaizdą.

Tanai, navikai yra dvejopi: piktieji ir nepiktieji. O ir vėžiai yra dvejopi: mėsotieji ir nemėsotieji. Mėsotieji vėžiai išauga iš jungiamųjų audinių, o nemėsotieji iš dengiamųjų audinių ir jie vadinasi tikrieji vėžiai.

Mėsuoti vėžiai daug skiriasi nuo tikrųjų vėžių, nes jie daug sparčiau už pastaruosius auga. Jie atsiranda, jaunam žmogui tebesant ir jie auga iš jungiamųjų audinių. Mėsotųjų tanų ląstelės vietomis labai lengvai atplyšta ir su kraujo srove bet kurio kūno vietoje įstringa ir ten ima augti. Mėsuoti vėžiai esti labai pavojingi ir jų gydymas nebūna sėkmingas.

Tikrieji vėžiai atsiranda jau žmogui peržengus pusę gyvenimo eigos. Kai jau organizmas yra nusilpęs ir nepajėgia atlikti savo užduotį. Tada žmogus turėtų mitybai naudoti mažiau gyvulinės kilmės proteidų, vengti alkoholinių gėrimų ir tabako. Alkoholis, tabakas, sifilio nuodai, montuoja ne tik skrandžio, bet ir lūpos, gomurio ir ryklės vėžį.

Tiesa, kad nūdien tobulėja chirurginės priemonės ir menas, gydoma vais-

tais, Rentgeno spinduliais ir Radium, bet vėžys kasmet pasiima vis daugiau ir daugiau aukų. Dauginasi ne tik juo susirgimai, bet ir mirtingumas. Kasdien atsiranda vis daugiau ir daugiau priežasčių, sukeliančių vėžio ligą. Šios buities, nors ir norėdami, negalime paslėpti ar užgincyti.

Beje, vėžio ligai turi nemažai įtakos ir įvairūs mitybos deriniai, kurie įvairiai apšlakstyti su cheminių priemonių košėmis spalvai ir grožiui palaikyti, atrodanti skanūs ir akiai patrauklūs. Būtinai mažiau jų vartoti, nes jie sužaloja virškinimo aparatą ir kūno ląstelių paplūdo nuodingųjų atmatų skystyje.

Tikrieji vėžiai prasideda iš dengiamųjų arba liaukinių audinių - iš odos, plėvių, liaukų. Apie šiuos vėžius žmonės rūpinasi ir dažnai apie juos kalba.

Tikrieji vėžiai auga: plevėse, liaukose, krūtyse, skrandyje, duadenoje, gimdoje, išėinamoje atvaroje, pūsleje, inkstuose, plaučiuose, ryklėje, ant lūpos, dantų dėsnų ir liežuviu. Tai lėtieji vėžiai, jie auga pamažu, jei laiku pastebėti ir pašalinti, tai žmogus gali gyventi be rūpesčio. Bet, jiems įsibrovus giliai į kūno audinius ir organus, tada jau esti blogai.

Ligos gydymui vartojama šios priemonės: specialisto chirurgo peilis, Rentgeno spinduliai ir Radium. Būtinai pasakyti, kad paviršutinis vėžys ne giliai į kūno audinius įsibrovęs galima pagydyti. Bet jam įsibrovus giliai ir virtus piktybiniu, tuomet nėra pagydomas. Jeigu vėžys būtų pagydomas, tai nūdien tūkstančiai jaunų moterų nemirtų krūtines vėžiu. Nemirtų ir jauni žmonės, sulaukę vos tik pusę amžiaus gyvenimo eigos.

Patarlė sako: atsarga gėdos nedaro. Būkime daugiau tausoti su savo sveikata! Kūno viduje pajutę negerumą bei mažą skausmą, tučtuojau į gydytoją kreipkimės dėl nuoseklaus ištyrimo. Rentgeno spindulių peršvietos būtinos, tik su jų pagalba surandama nuodingųjų bakterijų židiniai. Laiku surasti - lengviau ir pasalinami. O tas duoda mažiau progų vėžio ligai pradėti formuotis, augti ir plėstis vargdienių žmonių tarpe!

LIETUVOS ŽMONIŲ PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

Tėvas miršta - stogai nuplyšta, motina miršta - vaikai išklysta. (Papilė)

Kas verkia prašydamas, tas verks ir atiduodamas. (Šakiai)

Draugų prie stiliuko netrūksta, o kai bėda - visi jie nutrūksta. Šuva ir neprašytas iškerstuvės ateina. (Tauragė)

Tai ne boba, bet kaištis nuo peklos. (Punkskas)

Tam ir lydeka prūde, kad karosas nesnaustų.

Savas šuva skaudžiau kanda. (Pasvalys)

Savo kupros nė vienas nemato, o ant svetimos visi žiūri. (Pasvalys)

Blogam žmogui visur bloga. (Utena)

DIEVO KARALYSTES ZINIOS

Tęsinys II

Su pulmotorais, oksigeno pompomis, arba išvirkštinu adrenalino, tie liudija, kad jie buvo visai be sąmonės, be pažinimo, ir niekur nenuėjo per tą laiką, kada jie buvo numirę.

Velionis Arthur Brisbane, komentuo-damas apie atsitikimus su Theodo Krause ir Byron de Fee, Chicagiečius, kurie buvo atrasti apmirusiais nuo monoksido dujų užsinuodijimo, ir kuriuos atgaivino gygytojai Connor ir Barwasser, teirauja: O ką gi daro siela, kai kūnas yra techniškai numiręs? Kiek ilgai ji laukia kol neįsitikrins, kad jau nebėra jokio moderniško mokslinio atradimo, kuris galėtų gražinti atgal sielą? Kai širdis sustoja, tai kūnas "miršta"; ar tuomet siela staugiai pradeda savo kelionę, ir paskui netikėtai atgijus, vėl sugrįžta, arba ji laukia kiek laiko, kol pilnai persitikrina?

Jei ir būtų įdomu galvoti arba spėlioti apie iš kūno išėjusių mirusiųjų "sielų" gudrumą, vistiek nesugriaunamas pačių auksčiau paminėtų aukų liudijimas, kad jie buvo visai be sąmonės, negyvi.

Biblija sutinka su tokiu pareiškimu. Ji sako: (Saliomono Mokytojas, 9:5,10) eilėje. Nes gyvieji žino, kad mirs, bet numirusieji nieko nežino, nes jų paminklas yra užmirštas. Visą darbą, koks į tavo rankas pakliuvo, tu nudirbk išmintingai, nes grabe, į kurį tu nueini, nėra jokio darbo, nei mokslo, nei proto, nei išminties - esi negyvas.

Didžioji apgavystė. O ką sakysime apie žaltio pareiškimą? Tu ištikrųjų nenumirsi? Kaip tas pareiškimas paveikė per visus amžius?

Jėzus pasakė apie senąjį žaltį, "kad jis yra melų Tėvas". Pirmos Mozės Knygos aprašymas yra tikras, ir jei Jėzus žinojo apie ką Jis kalbėjo, tai jau mes turime tikėtis rasti kokių nors preparodumų apgavingose šėtono pastangose, mirties klausime.

Ir, kaip Apreiškėjas parodo, kad tasai senasis žaltys "yra suvedžiojęs visas autas ant žemės, mes galime laukti, kad jo apgavystės turi visur pasirodyti". Ar mes randame tokių įrodymų? Taip.

Nors ir šėtonas aiškiai pasakė, kad per valgymą uždrausto vaisiaus neateis mirtis, tai vistiek, tikrenybėje Adomas ir Jieva, drauge su visa savo ainija mirė arba tebemiršta.

Kurie domitės Tiesa, mes prisijusim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr)

REMKITE "SANDARA" ir visus tuos, kurie skelbiasi Sandaros laikraštysje

ST. PETERSBURG, FLORIDA

MAURAGAS

Realtor

Lietuvis - Antanas L. MAURAGAS
REALTOR 1535 - 13th Street
No. St. Petersburg, Florida, 33704
Tel. 813 - 894-6911.

Maloniai patarnaus lietuviams, norintiems namą pirkti ar parduoti.

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A.,

6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r.

Kviečiame visus, Tiesos ieškančius.

Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS - GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

FRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas - YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai

6845 SO. WESTERN AVENUE

FRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktoriai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

FRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-8672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Paloe Hills, ILL. 876-4610

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3318 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

